

MEDLEMSBLAD

for

AUSTMARKA

HISTORIELAG

Nr. 26.

MARS 1985.

FORORD

To viktige ting i dette bladet: Årsmøte og tur til Leningrad, slutt opp om begge deler.

Har dere betalt medlemskontingent for 1985? Hvis jeg får greie på hvem som ikke har betalt før utsendelsen, skal etternølerne få et nytt innbetalingskort.

Stofftilgangen er ganske god, O.T. og Rudolf Bråten er trofaste bidragsyttere, og Albin Skoglund har sendt en del stoff. Men jeg venter fortsatt på å høre fra alle som har sagt at - - - .

Finn Åberg.

NYTT FRA LAGET

Tur til Leningrad

Det har nå meldt seg et tilstrekkelig antall deltakere til Leningradturen, slik at turen går som planlagt. Ennå er det noen ledige plasser, og både medlemmer og ikke-medlemmer kan melde seg på snarest i tlf. 28147.

Start fra Austmarka mandag 22. juli, hjemkomst lørdag 27.
Pris ca. 2400 kr.

Om ønskelig blir det redegjort for turopplegget på årsmøtet.

Deltakerne må sørge for å skaffe 3 passbilder.

De som skal være med, får innkalling til et informasjonsmøte utpå våren.

Åge Sørmoen.

Brev fra Glomdalsmuseet.

Fra konservator Steinar Sørensen har vi fått et brev med en del spørsmål om ord og uttrykk i forbindelse med ski og skigåing. Jeg kopierte opp spørrelista og sendte til åtte personer i bygda. Det kom svar fra fem: Odd Østgård, Albin Skoglund, Oskar Eng, Martin Åberg, Henry Tangen. Svarene ble skrevet på en samliste og sendt til museet. Planen er at det skal komme et større arbeid om dette emnet for hele Solør-Østerdalen.

F.Å.

NISSEKAMMAREN I TORSTIMÄKI

Nord aust for Svartberget på Varaldskogen, i en bratt vestvendt steinur, ligger ei grotte med dette internordiske navnet.

Denne grotta har nok ligget der i ti tusen år eller så, fra den gangen istiden gikk mot slutten og landskapet fikk den formen det har i dag.

I gamle dager, da nisser og andre underjordiske levde i folkefantasien, var det mange som kostet på en liten dagsreise for å se denne grotta med det mystiske navnet.

De modigste tok seg også en tur inn i berget, ved å åle seg innover en svakt hellende gang, sju-åtte meter inn i ura.

Gjennom en firkantet glugge i rett vinkel på gangen kommer en inn i sjølve "kammaren". Ikke så stor akkurat, men god ståplass for fire-fem fullvoksne. Takhøyden er to-tre meter, og taket har nærmest spissbuestil. Gulvet har et tykt vegg til vegg teppe av tørr mose. Det underste muldlaget har nok ligget der i tusenvis år, fra den første

grevlingen eller en annen firfotting tok grotta i bruk som husvære.

Det knytter seg ikke noe sagn til grotta, som at illgjerningsmenn eller andre fredløse har søkt tilflukt her, og den er aldri så vidt jeg vet nevnt på trykk.

Det kan godt tenkes at den første tobeinte som var inne i berget var en skinnkledd steinalderjeger med pil og bue, som fulgte dyrespor hit. Både steinøks og pilespiss er funnet ikke så langt unna.

Nissekammaren ligger der i nye årtusener. En raritet i landskapet, et godt krypinn for skogens ville dyr. Trygg og fri for verdens larm.

O.T.

Bildet på forrige side er tatt med som et eksperiment. Originalen er et farvefoto av god kvalitet, men det er usikkert hvordan det blir i svart-hvitt fotokopi.

O.T. bruker, som han sier, et internordisk navn på stedet. De offisielle norske navn blir sannsynligvis Nissekammeren (uttales Nissekammer'n), og Torstinmæk eller Tårstinmæk. Det finske navnet består av et mannsnavn og mæk, som kommer av mäki = berg, altså Torsteinsberget.

F.Å.

AUSTMARKA IDRETTSLAG FYLLER 75 ÅR

Den 13. mars var det 75 år siden Østmarken Idrættslag ble stiftet. Fra 1917 til 1932 het laget Skiklubben Djerv, Østmarken. I 1932 fikk laget sitt nåværende navn.

Oddvar Jakobsen har skrevet en utmerket historikk om laget. Den sto i NM - avisa i 1980 (da Austmarka arrangerte NM i skiskyting). Tanken var å ta med et utdrag i vårt blad, men lørdag 9. mars hadde Glåmdalen et fyldig utdrag med bilder i forbindelse med jubileet.

Derfor nøyer vi oss med å henvise interesserte til disse to avisene.

Vi gratulerer idrettslaget med jubileet, og ønsker lykke til med virksomheten i årene framover.

F.Å.

